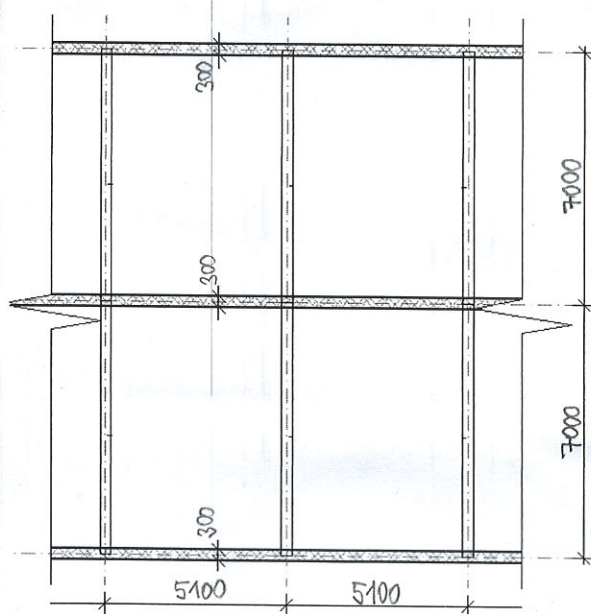

VÝPOČET VNITŘNÍCH SIL V PREFABRICOVANÉ SPRAŽENÉ STROPNÍ KONSTRUKCI SE ZMĚNOU STATICKÉHO SCHEMATU POMOCÍ RELAXAČNÍ METODY

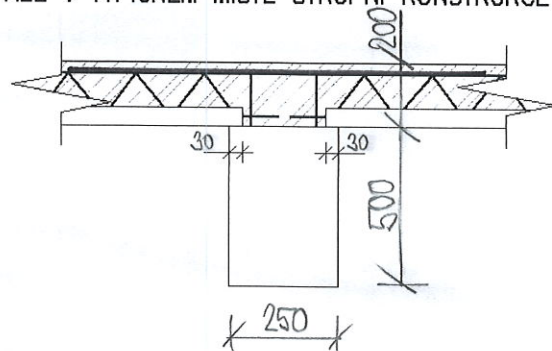
Komentovaný příklad pro studenty Fakulty stavební ČVUT v Praze.
Petr Bily, červenec 2015

Na zděných stěnách jsou osazeny prefabrikované železobetonové trámy. Mezi trámy budou osazeny filigránové panely a konstrukce bude následně zmonolitněna. Filigránové panely budou v průběhu výstavby podepřeny montážními stojkami ve třetinách rozpětí.

PŮDORYS TYPICKÉHO PODLAŽÍ

ŘEZ V TYPICKÉM MÍSTĚ STROPNÍ KONSTRUKCE

Všechny ŽB prvky: C30/37

Spočítejte vnitřní síly na trávu v čase 10 let (3650 dní) a 100 let (36500 dní) od výroby prefabrikovaných trámů. Trámy byly po výrobě acetrčovány 7 dní normálním způsobem. Ve stáří 28 dní byly osazeny na stěny, zatíženy filigránovými panely a zmonolitněny. Montážní podepření panelů bylo odstraněno 28 dní po betonáži desky, která probíhala při relativní vlhkosti vzduchu 65%.

Proměnné zatížení stropní desky při montáži je 1 kN/m^2 , v provozním stavu 2 kN/m^2 . Ostatní stálé zatížení v provozním stavu je 2 kN/m^2 .

MATERIAL

Beton C30/37 $\rightarrow f_{c,10/28} = 30 \text{ MPa}$, $E_{cm} = 30,5 \text{ GPa}$

Uvažované složení 1 m^3 betonu: 400 kg CEM I, 180 kg vody, 1750 kg kameniva

ZATÍŽENÍ

②

MONTÁŽNÍ STAV (do odstranění montážních podpor)

Zatěžovací šířka trámu: $b_{zat} = \frac{5,1}{3} = 1,7 \text{ m}$ (podpory ve třetinách rozpětí filigránových panelů)

Popis	Char. h. [kN/m]	μ_F	Návrh. h. [kN/m]
ŽB trám 250/500	$0,25 \cdot 0,5 \cdot 25 = 3,1$	1,35	4,2
ŽB sprážená deska 200	$0,2 \cdot 25 \cdot 1,7 = 8,5$	1,35	11,5
Proměnné (montážní)	$1,0 \cdot 1,7 = 1,7$	1,5	2,6
CELKEM	$(g+q)_k^m = 13,3$		$(g+q)_d^m = 18,3$

PROVOZNÍ STAV (po odstranění podpor; zjednodušeně uvažování, že veškerá zatížení začnou působit ihned)

Zatěžovací šířka trámu: $b_{zat} = 5,1 \text{ m}$

Popis	Char. h. [kN/m]	μ_F	Návrh. h. [kN/m]
ŽB trám 250/500	$0,25 \cdot 0,5 \cdot 25 = 3,1$	1,35	4,2
ŽB sprážená deska 200	$0,2 \cdot 25 \cdot 5,1 = 25,5$	1,35	34,4
Ostatní stěle	$2 \cdot 5,1 = 10,2$	1,35	13,8
Proměnné (užitné)	$2 \cdot 5,1 = 10,2$	1,5	15,3
CELKEM	$(g+q)_k^m = 49,0$		$(g+q)_d^p = 67,7$

PŘIRŮSTEK ZATÍŽENÍ PŘI ZMĚNĚ STATICKÉHO SCHEMATU (odstranění montážních podpor)

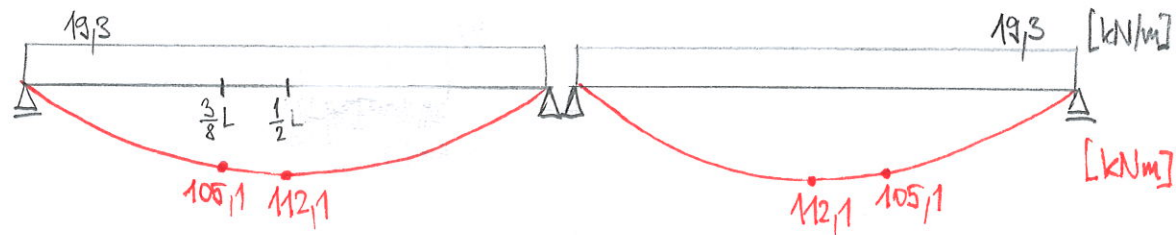
$$\Delta (g+q)_d = 67,7 - 18,3 = 49,4 \text{ kN/m}$$

POČATEČNÍ OHYBOVÉ MOMENTY

3

PŮVODNÍ STATICKÉ SCHEMA

Před zmonolitněním působí tržmy jako prosté nosníky, $L = 7\text{ m}$

$$V(x) = -\int (q+q)_d dx = \frac{18,3 \cdot 7}{2} - 18,3x = 64,05 - 18,3x$$

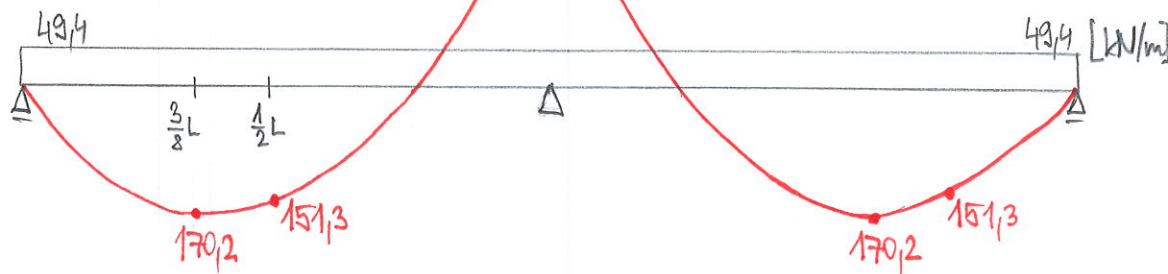
$$M(x) = \int V(x) dx = 64,05x - 9,15x^2$$

$$M\left(\frac{3}{8}L\right) = 64,05 \cdot \left(\frac{3}{8} \cdot 7\right) - 9,15 \cdot \left(\frac{3}{8} \cdot 7\right)^2 = 105,1 \text{ kNm}$$

$$M\left(\frac{1}{2}L\right) = \frac{1}{2} (q+q)_d L^2 = \frac{1}{2} \cdot 18,3 \cdot 7^2 = 112,1 \text{ kNm}$$

NOVÉ STATICKÉ SCHEMA

Zatížení aplikované na konstrukci po odstranění mostových podpěr je přeneseno spojitým nosníkem - přefa tržmy zmonolitněny, nad podporou vložena dostatečná výztuž.

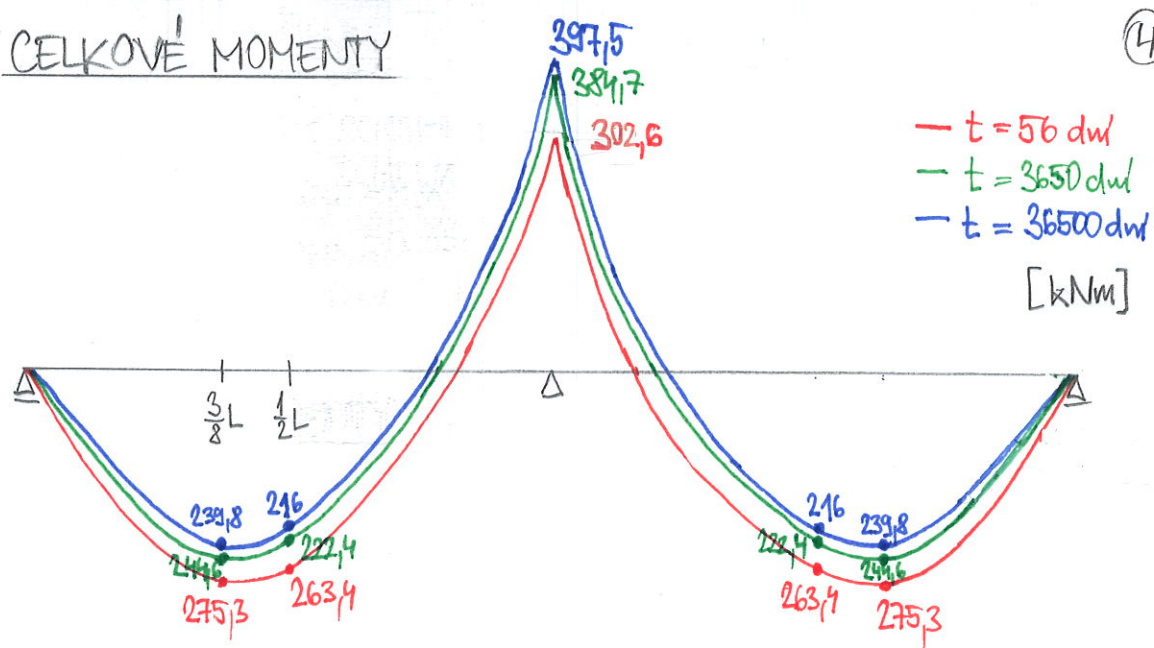

$$M\left(\frac{3}{8}L\right) = \frac{9}{128} \Delta (q+q)_d L^2 = \frac{9}{128} \cdot 49,4 \cdot 7^2 = 170,2 \text{ kNm}$$

$$M\left(\frac{1}{2}L\right) = \frac{1}{16} \Delta (q+q)_d L^2 = \frac{1}{16} \cdot 49,4 \cdot 7^2 = 151,3 \text{ kNm}$$

$$M_{\text{pod}} = \frac{1}{8} \Delta (q+q)_d L^2 = \frac{1}{8} \cdot 49,4 \cdot 7^2 = 302,6 \text{ kNm}$$

CELKOVÉ MOMENTY

RELAXAČNÍ METODA

U staticky neurčitých konstrukcí se změnou statického schématu nastává jev zvaný vázané dotvarování. V jeho důsledku se s časem mění nejen deformace, jak je tomu u klasického volného dotvarování, ale i rozložení vnitřních sil. Jednou z metod řešení je tzv. relaxační metoda.*

Je nutno podotknout, že u konstrukcí pozemních staveb se vázané dotvarování většinou zanedbává, předmětem zájmu je zejména v oblasti velkých mostních staveb. Pro účel výkladu však daný příklad postačuje.

POČATEČNÍ STAV PŘED ZMĚNOU STATICKÉHO SCHEMATU

$$M_{max} = 112,1 \text{ kNm}$$

$$W = \frac{1}{6} b h^2 = \frac{1}{6} \cdot 250 \cdot 500^2 = 10,417 \cdot 10^6 \text{ mm}^3$$

$$\sigma_{max} = \frac{M_{max}}{W} = \frac{112,1 \cdot 10^6}{10,417 \cdot 10^6} = 10,716 \text{ MPa} - \text{max. napětí v průřezu s max. momentem za předpokladu pružného chování}$$

VLIV RELAXACE

Uvažujeme, že počáteční deformace jsou fixovány, zachovááme původní statické schéma. Vliv relaxace spočteme např. pomocí programu Cas.**

$$f_{r3650} = 2,890 \text{ MPa}$$

$$f_{r36500} = 1,660 \text{ MPa}$$

$$M_{r3650} = f_{r3650} \cdot W = 30,1 \text{ kNm}$$

$$M_{r36500} = f_{r36500} \cdot W = 17,3 \text{ kNm}$$

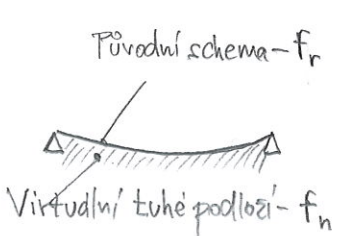
$$f_{r3650} = 8M_{r3650} / L^2 = 4,91 \text{ kN/m}$$

$$f_{r36500} = 8M_{r36500} / L^2 = 2,82 \text{ kN/m}$$

Hodnoty f_r představují zatížení, která jsou po zrelaxování v daném čase stále přenesena původním schématem

* Více viz např. concrete.fsv.cvut.cz/~vrablik/ATK1 - 3. přednáška přednáška přednáška Aplikovaná teorie kcl 1. Zapište si tento předmět ve 2. semestru navazujícího magisterského studia oboru Cak!

** Volně ke stažení na concrete.fsv.cvut.cz/~vrablik/Veda.htm

Vstupní okno programu Cas pro čas $t = 36500$ dní (pro 3650 dní se změní pouze kolouka „konečné stáří betonu“)

Výpočet relaxace - vstupní parametry (Neodpovídá)

Parametry betonového průřezu		Materiálové charakteristiky	
plocha betonu A_c [mm ²]	125000	válcová pevnost betonu v 28 dnech [MPa]	30
obvod průřezu [mm]	1500	☒ konstantní modul pruž. betonu E v čase	E [MPa] 30,5
součinitel tvaru průřezu k_s	1,25 - nekonečný hranol	☐ proměnný modul pruž. betonu E v čase	
Zatížení		Složení betonové směsi:	
velikost napětí od zatížení [MPa]	10,746	obsah cementu c [kg/m ³]	400
Časové údaje		obsah vody w [kg/m ³]	180
doba ošetřování betonu t_0 [dny]	7	obsah kameniva a [kg/m ³]	1750
stáří betonu při vnesení zatížení t' [dny]	28	součinitel typu cementu α_1	1,0 - typ cementu I
stáří betonu při začátku relaxace t_1 [dny]	56	Vlhkost a ošetřování	
konečné stáří betonu t [dny]	36500	průměrná relativní vlhkost [%]	65
velikost kroku diskretizace Δt [dny]	10	součinitel vlivu ošetřování α_2	1,2 - normální ošetřování
Výpočet			

VLIV ZMĚNY STATICKÉHO SCHEMATU

Nové statické schéma je zatíženo „zbytkovým“ zatížením f_n , tj. zatížením „od virtuálního tuhého podloží“.

$$f_{n,3650} = (g+q)_d^p - f_{r,3650} = 67,7 - 4,91 = 62,8 \text{ kN/m}$$

$$f_{n,36500} = (g+q)_d^p - f_{r,36500} = 67,7 - 2,82 = 64,9 \text{ kN/m}$$

VÝPOČET MOMENTŮ

$t = 3650$ dní

$$\circ M\left(\frac{3}{8}L\right) = \frac{4,91 \cdot 7}{2} \cdot \frac{3}{8} \cdot 7 - \frac{4,91}{2} \cdot \left(\frac{3}{8} \cdot 7\right)^2 + \frac{9}{128} \cdot 62,8 \cdot 7^2 = 244,6 \text{ kNm}$$

$$\circ M\left(\frac{1}{2}L\right) = \frac{1}{8} \cdot 4,91 \cdot 7^2 + \frac{1}{16} \cdot 62,8 \cdot 7^2 = 222,4 \text{ kNm}$$

$$\circ M_{\text{pod}} = \frac{1}{8} \cdot 62,8 \cdot 7^2 = 384,7 \text{ kNm}$$

$t = 36500$ dní

$$\circ M\left(\frac{3}{8}L\right) = \frac{2,82 \cdot 7}{2} \cdot \frac{3}{8} \cdot 7 - \frac{2,82}{2} \cdot \left(\frac{3}{8} \cdot 7\right)^2 + \frac{9}{128} \cdot 64,9 \cdot 7^2 = 239,8 \text{ kNm}$$

$$\circ M\left(\frac{1}{2}L\right) = \frac{1}{8} \cdot 2,82 \cdot 7^2 + \frac{1}{16} \cdot 64,9 \cdot 7^2 = 216 \text{ kNm}$$

$$\circ M_{\text{pod}} = \frac{1}{8} \cdot 64,9 \cdot 7^2 = 397,5 \text{ kNm}$$

Vykreslen je pro názornost uvedeno na str. 4) společně s původními momenty ($t = 56$ dní)

ZÁVĚREČNÉ POZNÁMKY

⑥

- o V uvedeném příkladu bylo vařovduo stejné stáří obou prefabri-
kátí. Pokud by byly dílce různé staré, bylo by nutno
počítat relaxaci pro každý zvlášť s tím, že přerozdělení
by bylo výraznější na mladším dílci.
- o Z výsledků je patrné, že s postupujícím časem se stále
větší část zátěží přenesl novým statickým schématem -
jde o důsledek vázaného dotvarování.
- o Spočtené momenty by bylo možné pro účely plastické
analýzy redistribuovat (postup včetně vzorového příkladu
probíran v BK01). To by mělo opačný vlnnek než
relaxace - momenty v poli by vzrostly, nad podporou
poklesly. (viz people.fsv.cvut.cz/~www/bilypet1/133BK01.htm)
2. cvičení
- o Posouzení předmětové konstrukce na MSÚ je probíráno
v rámci BK02 (postup viz people.fsv.cvut.cz/~www/foglarman/Vyuka-BK02.htm -
sprážená konstrukce)